

2023
POROČILO

POROČILO GZS ZA LETO 2023

-POVZETEK-

UVODNA BESEDA PREDSEDNIKA GZS

V leto 2023 smo se podali z novim vodstvom naše zbornice, polni načrtov in pričakovanj. Ko se ozrem nazaj, je skoraj neverjetno, kaj nam je v tako kratkem času uspelo doseči. Zato bi se rad ob tej priložnosti zahvalil vodstvu GZS in vsem zaposlenim, ki verjamejo v enotno blagovno znamko GZS in so s svojim delom in podporo vodstvu omogočili, da je postala zbornica bolj prepoznavna, bolj slišana in bolj upoštevana. Prav tako bi se rad zahvalil našim članom, ki so nam zaupali vodenje zbornice, se poistovetili s strateškimi cilji zbornice ter jih po svojih močeh in poteh pomagali uresničevati.

Napoved, da GZS ne želi le gasiti požarov, temveč biti proaktiven nosilec razvojnih rešitev in določitev, se je izkazala kot pravilna. Postavili smo tri stebre delovanja, s katerimi smo zaobjeli vsa ključna področja delovanja zbornice, od socialnega dialoga do konkurenčnega poslovnega okolja, strateškega razvoja in internacionalizacije.

V zadnjem letu smo dokazali, da se z vztrajnostjo in profesionalnostjo vendarle da' premakniti stvari na bolje. V mislih imam v prvi vrsti podpis zaveznitva med GZS, vlado in znanstveno-raziskovalnimi institucijami. Če ne bi bili tako vztrajni, do podpisa ne bi prišlo. In kar je še bolj pomembno, polovica ciljev, ki smo si jih zadali v zaveznitvu, ne bi bilo že uresničenih.

Vztrajni in uspešni smo bili tudi pri financiranju SRIP-ov, pri nadomestilu posrednih stroškov emisij toplogrednih plinov, nenazadnje tudi pri energetiki. Lep primer je JEK2. Spomnite se, da je vlada načrtovala referendum o tej, po našem mnenju strateški odločitvi za Slovenijo, šele po letu 2025. Z vsemi dogodki in študijami, ki smo jih na GZS izvedli na to temo, tudi v povezavi z Nacionalnim energetske in podnebnim načrtom, smo odločevalce vendarle uspeli prepričati, da je potrebno odločitev sprejeti takoj.

So pa seveda še druga področja in problematike, kjer bo potrebno še vztrajati. Tukaj je celotno področje davčne zakonodaje. Čeprav smo se pri tem vprašanju povezale skoraj vse gospodarske organizacije in združenja v Sloveniji, ki tvorimo t. i. Gospodarski krog, je vlada neomajna in napoveduje celovito reformo, čeprav nič ne kaže, da bi jo dočakali še v tem mandatu. Nezadovoljni smo bili tudi s socialnim dialogom, zaradi česar smo vse delodajalske organizacije izstopile iz Ekonomsko-socialnega sveta, saj so se zakoni sprejemali mimo pravil sveta. Res je, da so katastrofalne poplave sredi leta prekrizale marsikateri načrt, ampak to ne more biti prikladen izgovor za zaostajanje na drugih področjih, še posebej, ker se prava poplavsna obnova sploh še ni začela.

Gospodarska zbornica Slovenije, skupaj s svojimi zbornicami dejavnosti in regijskimi zbornicami mora biti nosilka gospodarske politike Slovenije. Želimo biti kritičen, vendar konstruktiven partner. Zgraditi moramo priložnosti in jih znati v pravem trenutku tudi izkoristiti. Proces interne digitalizacije, ki je v zaključni fazi, nam bo pri tem v oporo. Z njim bomo tudi lažje kos različnim potrebam in pričakovanjem naših članov.

V tem kontekstu je zelo pomembno tudi njihovo informiranje, zato smo z novim portalom Media GZS, ki je luč sveta zagledal marca 2024, zaobjeli vse komunikacijske kanale zbornice in na enem mestu zbrali vsa ključna sporočila in dogodke, s katerimi naslavljamo naše deležnike.

Veselim pa se že novih izzivov, predvsem trajnostne preobrazbe zbornice, ki bo osrednji projekt letošnjega leta in s katerim bomo lahko tudi našim članom pomagali, da bodo lažje dosegali evropske zahteve s področja, okoljevarstva, družbene odgovornosti in upravljanja.

Tibor Šimonka

GLAVNI DOSEŽKI V LETU 2023

❖ **Vzpostavitev Gospodarskega kroga**, povezave 15 gospodarskih in kmetijskih organizacij in združenj, ki jih koordinira GZS.

❖ **Slovesni podpis zaveznitva** med gospodarstvom, znanostjo in politiko na področju raziskav, razvoja in inovacij.

❖ **Poplave**

- Preprečitev obveznega solidarnostnega prispevka v zakonu o poplaverni obnovi.

❖ **Energetska kriza**

- Zakon o pomoči gospodarstvu zaradi visokih povišanj cen električne energije in zemeljskega plina: v 2023 na voljo 650 mio EUR (zamejitev cen električne energije za MSP ter subvencija za velike porabnike).

❖ **Regulativa trga**

- Sprejem novele Zakona o kolektivnih tožbah (ZKoIT-A), s katero se je povečala zaščita gospodarskih subjektov pred zlorabo kolektivnih tožb s strani specializiranih vlagateljev in financerjev tožb.
- Omilitev bremena administrativnih ovir za podjetja v predlogu novele Zakona o gospodarskih, družbah, s katero se v slovenski pravni red prenaša direktiva EU o trajnostnem poročanju (CSRD).
- Omilitev bremena administrativnih ovir za podjetja v predlogu Direktive EU o pravici do popravilu blaga.
- Omilitev bremena administrativnih ovir za podjetja v predlogu Uredbe EU o preprečevanju zamud pri plačilih.
- Omilitev bremena administrativnih ovir za podjetja v predlogu Direktive EU o skrbnem pregledu pri trajnosti v podjetjih (CSR3D).

GLAVNI DOSEŽKI V LETU 2023

❖ Kadri

- Čakanje na delo in skrajšan delovni čas vključena v interventni zakon na področju energentov, kar predstavlja dobro osnovo za pripravo ločenega, systemskega zakona.
- Lažje zaposlovanje tujcev, ker so bili v zakonodaji sprejeti številni predlogi GZS.

❖ Vajeništvo

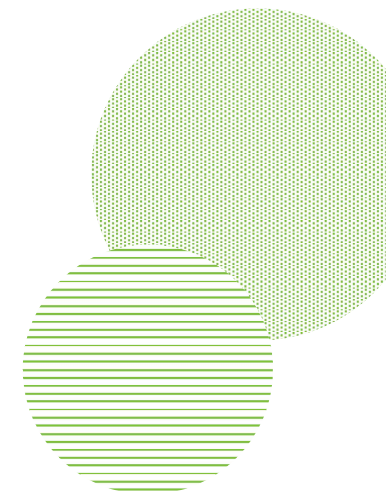
- V šolskem letu 2023/24 na GZS registrirali 155 novih vajeniških pogodb (+10 % glede na 2022/23).
- Izvajanje vajeniških programov izobraževanja za 21 poklicev na 22 šolah po Sloveniji.
- Intenzivna promocija poklicev, kot sta oblikovalec kovin- orodjar in strojni mehanik, po osnovnih šolah, na poklicnih tržnicah in na kariernih sejmih.
- Obisk prenovljene potujoče razstave poklicev na 54 osnovnih šolah v vseh regijah.

❖ Inflacija

- Sprejetje ukrepov, ki so vplivali na hitrejše umirjanje cen ob koncu leta 2023, ki so se posredno odrazili v nižji uskladitvi plač in socialnih transferjev v letu 2024.

❖ Minimalna plača

- Uskladitev minimalne plače za leto 2023 le enkrat – vlada je imela sprva v načrtu dvojno usklajevanje, z inflacijo in z rastjo življenjskih stroškov.

GLAVNI DOSEŽKI V LETU 2023

❖ Davki

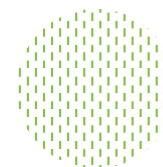
- Zakon o dohodnini: 15 interesnih združenj doseglo vložitev ustavne presoje.

❖ Okolje

- Sprejem Uredbe o nadomestilu posrednih stroškov emisij TPG, na podlagi katere 18 podjetij do leta 2024 dobi 99,15 mio evrov.

❖ Socialni dialog

- Sklenitev aneksov k 14 kolektivnim pogodbam dejavnosti.
- Obnovljen socialni dialog na 3 dodatnih dejavnostih.
- Ob koncu leta 2023 odprta pogajanja še pri 5 kolektivnih pogodbah dejavnosti.

NOVO NA STRATEŠKI RAVNI

❖ **Strateške odločitve**

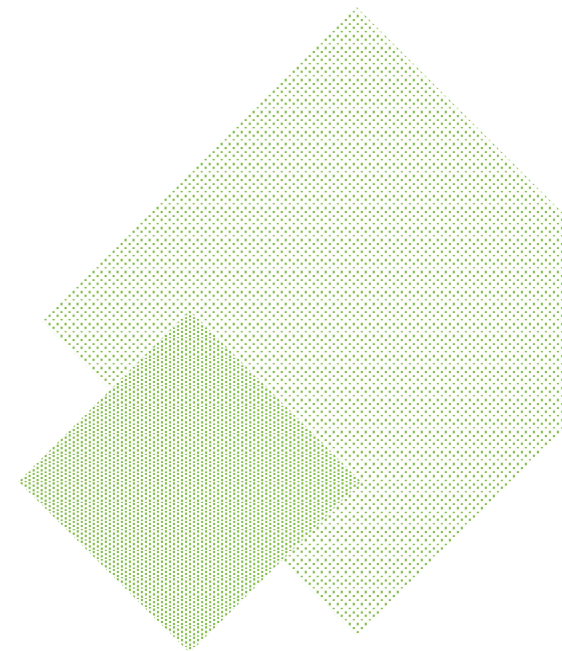
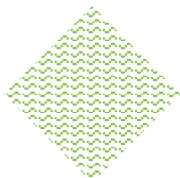
- Nova blagovna znamka na področju trajnosti – Verige trajnosti.
- Imenovan strokovni odbor za spremljanje reševanja ljubljanskega prometnega vozlišča pri Strateškem svetu za investicije in gradbeništvo GZS.
- Ustanovitev Strateškega sveta za raziskave, razvoj in inovacije.
- Priprava predloga vodstvu GZS za trajnostno preobrazbo GZS in pričetek le-te.

❖ **Novi infrastrukturni projekti GZS**

- Preurejena polnilnica za električne avtomobile v garaži na Dimičevi 13.
- Zamenjava razsvetljave v poslovni zgradbi na Dimičevi 13.
- Zamenjava mešalnih miz in mikrofонов v dvoranah.
- Zamenjava optike.
- Obnovitev ogrevalnega sistema po dvoranah.

❖ **Digitalizacija GZS**

- Zamenjava strežniške in omrežne infrastrukture.
- Izdelava enega eKataloga.
- Nadgradnja ene sejne sobe z videokonferenčnim sistemom.
- Začetek uvajanja informacijskega sistema MS Dynamics.

GOSPODARSKA SLIKA SLOVENIJE V LETU 2023 V KLJUČNIH ŠTEVILKAH

(zadnji znani podatki 12. 3. 2024)

- BDP na prebivalca: 29.753 EUR
- DV na zaposlenega: 60.000 (ocena Analitika GZS)
- Gibanje BDP: +1,6 % (realno)
- Končna raba električne energije: -6,3 %
- Stopnja brezposelnosti po anketi o delovni sili: 3,8 %
- Končna potrošnja gospodinjstev: +1,3 % (realno)
- Povprečna mesečna bruto plača pri pravnih osebah: 2.221 EUR
- Gibanje cen življenjskih potrebščin: +7,4 % (+4,2 % v dec 23./dec. 22)
- Investicije v osnovna sredstva: +9,5 % (realno)
- Izvoz blaga in storitev: -2 % (realno)
- Uvoz blaga in storitev: -5,1 % (realno)

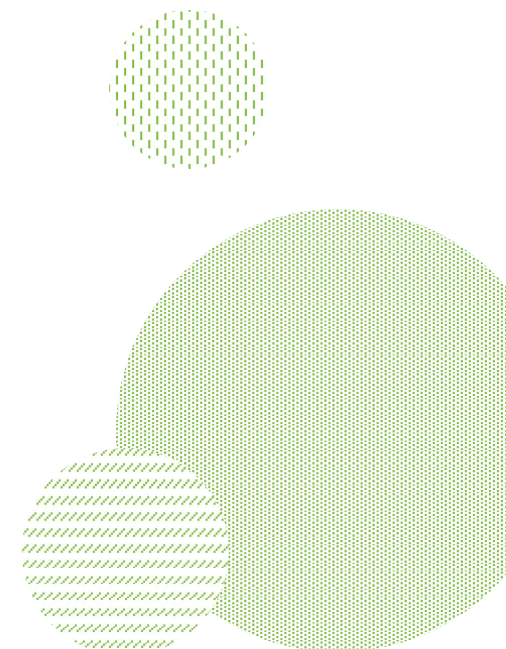
MEDIJSKA PREPOZNAVNOST

Povzeto po Kliping MAP Analitiki ter Indeksu medijske pokritosti, ki jo izdelava Kliping d.o.o.

GZS skupno število objav: 3.533 (2023/2022: +10,1 %)

Gospodarska zbornica Slovenije	Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije
917	436
Število objav	Število objav
41,88	42,95
Povprečni indeks (vseh)	Povprečni indeks (vseh)
55,80	54,77
Povprečni indeks (osrednja)	Povprečni indeks (osrednja)

**Indeks medijske podobe je sklop kazalnikov, s katerim se vrednoti kvaliteta posameznih objav. Pri analizi je upoštevanih 12 različnih kazalnikov, po vnaprej določeni metodologiji pa se vsaki objavi, glede na vrednosti kazalnikov, določi ena vrednost indeksa medijske podobe na skali od 0 do 100. Vrednost pove, kako kakovostna je posamezna objava za naročnika.*

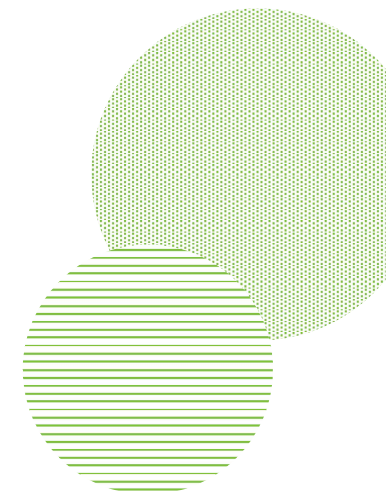

MEDIJSKA PREPOZNAVNOST

Na višino indeksa medijske podobe so v letu 2023 vplivali predvsem parametri dosega, načrtovanost in ton poročanja. Povprečni indeks vseh je bil v analiziranem letu višji pri OZS, medtem ko je bil povprečni indeks tistih objav, kjer se je naročnik pojavljal kot osrednja tema (primarna objava), višji pri GZS.

Medijsko podobo so v lanskem letu zaznamovale predvsem tematike, kot so energetika, poslovanje, plače v Sloveniji, inflacija, druge splošne gospodarske teme ter zakonodaja (zaposlovanje tujcev, podnebni zakon, poplavsna obnova, novela ZDR, dolgotrajna oskrba). Izpostavljeni so bili tudi podelitev Nagrad GZS za izjemne gospodarske in podjetniške dosežke, priznanja za najboljše inovacije ter Vrh slovenskega gospodarstva.

Ključna sporočila, ki jih komunicira GZS, so se pojavljala v vseh pomembnejših medijih (Delo, Večer, Dnevnik, Finance, N1info, TV Slovenija, POP TV ...). So pa mediji neprimerno pogosteje vključevali komunicirana ključna sporočila GZS (200 objav) kot OZS (102 objavi). Analiza je pokazala, da so v letu 2023 medijske objave kar v 410 primerih vsebovale citat katerega izmed predstavnikov GZS.

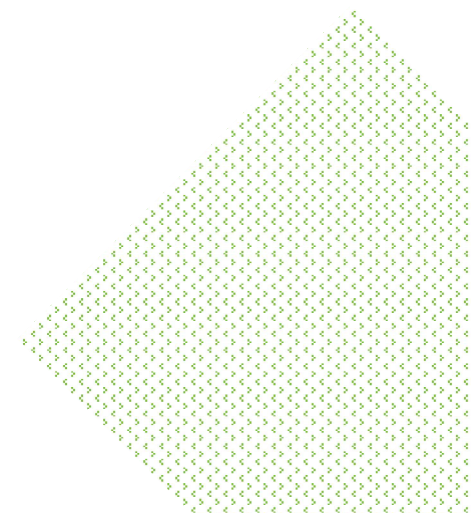
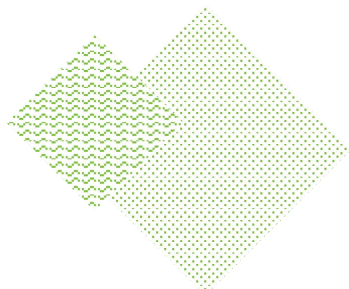
KADRI

Število zaposlenih se je v letu 2023 povečalo za enega delavca, vendar je realno število zaposlenih nižje za 2 sodelavca, ker je pet sodelavk na porodniškem dopustu. V celotnem številu zaposlenih vodimo tudi dve dopolnilni zaposlitvi v združenjih dejavnosti, ki jih potrebujemo zaradi specifičnih kompetenc na področju panoge.

Raven izobrazbe 2023	VIII	VII/2	VII	VI	V	IV-I	skupaj
Število zaposlenih	6	23	89	23	11	2	154
%	3,9 %	14,9 %	57,8 %	14,9 %	7,2 %	1,3 %	100 %

Izobrazbena struktura zaposlenih je ostala pretežno nespremenjena. Beležimo pozitiven trend na višjih stopnjah izobrazbe, predvsem na nivoju univerzitetne izobrazbe. Nove zaposlitve so pretežno rezultat krepitve kadrov v zbornicah in združenjih dejavnosti, deloma tudi v skupnih nalogah zaradi nadomeščanja daljših odsotnosti in novih projektnih nalog.

Zaposleni so se v letu 2023 konstantno izobraževali na področju digitalnih kompetenc in specifičnih kompetenc na posameznih področjih. Pričeli smo tudi u usposabljanjem na področju trajnosti, kar se bo intenzivno nadaljevalo tudi v letu 2024.

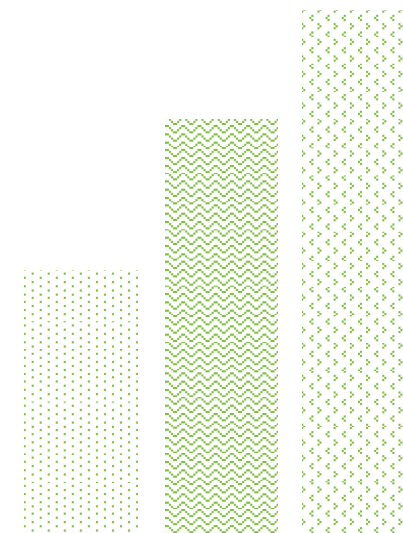
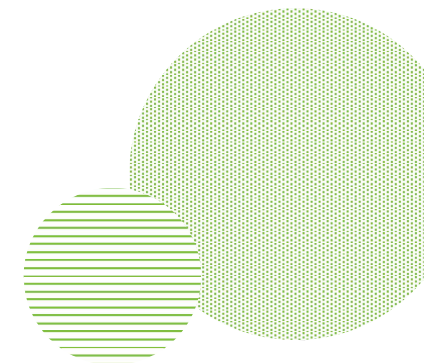

INTERNACIONALIZACIJA

- Izvajanje partnerstva z MVZI in CERN za dostop slovenskih visokotehnoloških podjetij na področju BigScience.
- Osredotočenost na trge Zaliva kot nove poslovne priložnosti za slovenska podjetja.

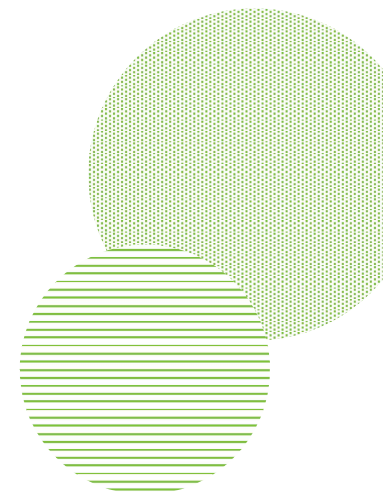
INOVATIVNOST

- Mreženje med raziskovalci, podjetniki in predstavniki kreativne industrije.
- Pregled finančnih instrumentov po EU za podporo inovativnosti v MSP in start-upih.
- Strokovna konferenca, ki se je osredotočala na povezovanje in sodelovanje vseh deležnikov v ekosistemu kot ključ za napredovanje Slovenije od zmerne inovatorke do inovacijske voditeljice.
- Srečanje zlatih inovatorjev z generalnim direktorjem WIPO.
- 207 regionalnih priznanj za inovativnost.
- 47 nacionalnih priznanj za inovativnost.

INFORMIRANJE

- Več kot **18.000** nasvetov članom
- **1.500** pravnih mnenj in pravnih svetovanj članom
- Revija **Glas gospodarstva**: 10 rednih števil, 2 panožni, 1 izredna – vezana na Nagrade GZS
- Revija **Discover Slovenia**: 1 celoletna izdaja, 1 regionalna edicije
- 49 rednih in 6 izrednih števil e-biltena **Poslovni tednik**
- 38 x Izpod peresa glavnega ekonomista pri Analitiki GZS
- 37 x Napovedujemo - Dogodki Centra za mednarodno poslovanje
- 20 števil e-biltena OkoljskEnovice
- 350 videov za Youtube kanal GZS
- e-bilteni in tiskane informacije dejavnosti in regij

KLJUČNE NAGRADE IN PRIZNANJA

- 7. marec 2023: 55. podelitev Nagrad GZS za izjemne gospodarske in podjetniške dosežke.
- 31. maj 2023: Na Okoljskem dnevu gospodarstva prvič podeljeno priznanje za okoljskega trajnostnega menedžerja in za življenjsko delo na tem področju.
- 19. september 2023: V okviru Dneva inovativnosti so bila podeljena že 20. nacionalna priznanja za najbolj inovativna podjetja in inovatorje v podjetjih in javno raziskovalnih zavodih.

NOVO NA GZS

NOVO NA SPLETU

❖ Skupne naloge

- Izgradnja portala Glas gospodarstva (GG digital)

❖ Panoge/regije

- Izdelava baze podatkov o sekundarnih materialih v proizvodnji za panogo elektroindustrije (ZEE)
- Prenova spletnih strani (ZPSD)
- Vzpostavitev spletnega Vodnika po upravljanju večstanovanjskih stavb (ZPN)
- LinkedIn stran ZKovl (ZKovl)

NOVO NA GZS

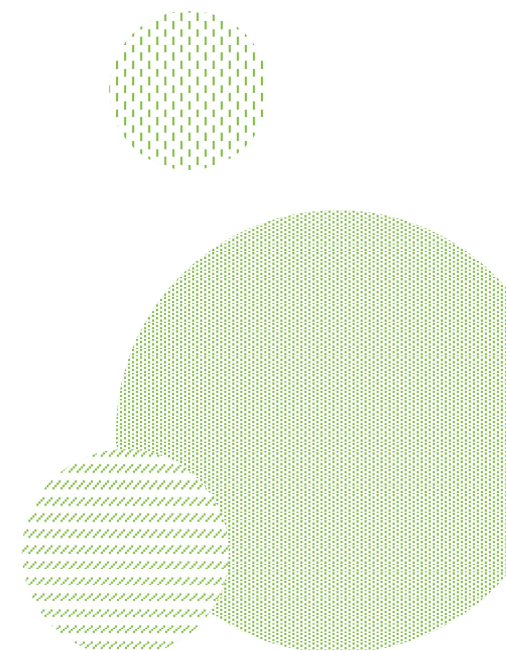
NOVI DOGODKI, IZOBRAŽEVANJA ...

❖ Skupne naloge

- Izobraževanja in organizirane razprave o vlogi in pomenu umetne inteligence v poslovnih procesih

❖ Panoge/regije

- Koroški karierni sejem (Koroška GZ)
- Predstavitve po regijah - Možnosti Slovenije za samooskrbo z električno energijo (Posavska GZ)
- Mesečni računovodski zajtrki (RZ Gorenjska)
- Poslovno kreativni festival (SŠGZ)
- Ocena in nadgradnja pilotne izvedbe programa Usposabljanja za prehod v industrijo 4.0 (ZEE)
- Regijska srečanja kmetijskih in živilskih podjetij in regionalnih gospodarskih zbornic vzhodne oz. zahodne kohezijske regije (ZKŽP, regijske zbornice)
- Delavnice na temo označevanja in varnosti živil (ZKŽP)
- Posvetovanja s člani (ZKZK)
- Dobro je vedeti: Kratki brezplačni webinarji za člane ZRS
- Nove oblike FIDIC usposabljanja (ZSI)
- Mednarodni B2B sejamski dogodek KOMOT – enotna platforma za predstavitev industrijskih rešitev in inovacij na področju komunalne opreme, oskrbe s pitno vodo, odvajanja in čiščenja odpadnih vod ter ravnanja z odpadki (ZKG)

NOVO NA GZS

NOVE PUBLIKACIJE, POROČILA, ANALIZE, NOVIČNIKI ... V TISKANI IN/ALI E-OBLIKI

❖ Skupne naloge

- Mailing naročnikom GG digital o izidu aktualne številke Glasa gospodarstva
- Analiza potencialov industrije, s poudarkom na energetske intenzivni industriji, za razogljčenje in zeleni prehod (naročnik MGTŠ)
- Vodikova strategija (naročnik SPS)
- Študija o pomenu skupine Salonit (naročnik: Salonit Anhovo)
- Študija o potrebah po dvigu kompetenc v zasavski premogovni regiji (naročnik: RRA Zasavje)

❖ Panoge/regije

- Tedenski e-novičnik/e-napovednik (ZOR)
- Študija o potrebah po dvigu kompetenc v zasavski premogovni regiji (Zasavska GZ)
- Izdaja "REFlektorja" digitalnega mesečnika in povzetek aktualnega v gospodarstvu (SŠGZ)
- Digitalni spletni časopis Gospodarski Izzivi (ŠGZ)
- Vzpostavitev koledarja aktivnosti članov GZS ZISS (ZISS)
- E-Novičnik izobraževanj znotraj sejmov (ZISS)
- Katalog ZISS s predstavitvijo vseh članov in ciljev delovanja zbornice (ZISS)
- Novičnik ZKI-Okolje in e-novičnik ZKI-Energetika (ZKI)
- Izdaja Vodiča za uvajanje umetne inteligence v MSP (ZIT)
- Katalog članov ZIT (ZIT)
- E-novičnik ZPPPI (ZPPPI)
- Izdaja novega kataloga kampov, glampingov in postajališč za avtodome skupaj s Slovensko turistično organizacijo (TGZ)

NOVI PRODUKTI

NOVI PRODUKTI / STORITVE

❖ Panoge/regije

- Izmenjava dobrih praks – ogledi podjetij s poudarkom na zeleni transformaciji (Posavska GZ)
- Ogledi dobrih praks v podjetjih (RZ Postojna)
- GZS za mlade (ZOR)
- Izmenjave dobrih praks v podjetjih (GZDBK)
- Predstavitev poklicno tehniškega izobraževanja z ogledi dobrih praks v podjetjih za zmanjševanje kadrovskih vrzeli (PGZ)
- Svetovalnica za zaposlovanje tujcev (Prim.GZ)
- Enter Štajerska, vstopna točka za investitorje (ŠGZ)
- Baza študentov, ki iščejo prakso pri računovodskih servisih (ZRS)
- V sklopu razpisa MGTŠ priprava novih produktov za pospeševanje obratovanja v poletni sezoni (ZGC)
- Poslovni indeks kovinarjev (kovindeks) – mesečne analize poslovanja kovinarjev in evropskih ter svetovnih ekonomij ter polletna analiza trendov poslovanja kovinarjev in stanja na tujih trgih (ZKovI)
- Izgradnja poslovnega modela za gradnjo večnadstropnih lesenih stavb v Sloveniji (ZLPI)

NOVO NA GZS

SVETI, SEKCIJE, DELOVNE SKUPINE

❖ Panoge/regije

- Sekcija za kadrovnike (Koroška GZ)
- Otvoritev Sekcije za startup in scaleup podjetja (ZOR)
- ARAA (Adriatic Region Agents Association) - Preimenovanje in širitev združenja trgovskih agentov na Balkan (PTZ)
- Ustanovitev novega Združenja proizvajalcev žganih pijač in Združenja pridelovalcev v rastlinjakih (ZKŽP)
- Začetek delovanja Sekcije ZKI za okolje (ZKI)
- Začetek delovanja SRIP GoDigital (ZIT)
- Zagon treh delovnih skupin za pravna, finančna in komunikacijska vprašanja (EZS)

DRUGE NOVOSTI IN DOSEŽKI

❖ Panoge/regije

- Sprememba Zakona o varstvu pred utopitvami (Severno Primorska GZ)
- Migracijska politika v navezavi z UNHCR in Slovensko filantropijo (ZOR)
- Mediacija in usklajevanje v socialnem dialogu med delodajalsko in delojemalsko stranjo (ZGIGM)
- Odločba ustavnega sodišča RS glede protiustavnosti nekaterih določb Zakona o nepremičninskem posredovanju (ZPN)
- Vzpostavitev Sveta za stanovanjsko politiko (ZPN)
- Nov plačni model v papirni dejavnosti (ZPPPI)
- Spodbude za spojlerje za tovorna vozila (ZP)

Opomba: več novih produktov je navedenih v Poročilu GZS za leto 2023

